

Od kako su vakcine za prevenciju COVID-19 postale dostupne, veliki broj kardiovaskularnih bolesnika se javlja sa pitanjem da li je vakcina sigurna u odnosu na njihovu bolest i koja vakcina je najbolja. Ne postoji bolest srca i krvnih sudova koja vas sprečava da dobijete vakcinu. Drugim rečima, bilo da bolujete od srčane slabosti, da imate transplantirano srce ili da ste operisali srce, vakcina bilo kog proizvođača pokazuje zanemarljiv uticaj na kardiovaskularni sistem.

Da li je COVID-19 vakcina sigurna za ljude sa srčanim problemima?

Da. COVID-19 vakcine ne izazivaju posebne probleme kod srčanih bolesnika. U stvari, prema zvaničnom stavu Američkog udruženja za srce (AHA), **osobe sa srčanim problemima treba da se vakcinišu „što pre“**. Američko udruženje za srčanu slabost takođe se slaže da je vakcinacija protiv COVID-19 sigurna i efikasna za ljude koji imaju srčana oboljenja.

Šta je rizičnije za ljude sa srčanim oboljenjima: COVID-19 ili vakcina?

Bez ikakve sumnje, COVID-19 je mnogo rizičniji od vakcine, posebno za ljude sa postojećim poremećajem zdravstvenog stanja (bilo koja hronična ili akutna bolest).

COVID-19 vakcine su sigurne i efikasne. U poređenju sa tim, imati COVID-19 može prouzrokovati težak oblik bolesti ili smrtni ishod kod ljudi sa srčanim problemima. Treba da znate da ste u značajno većem riziku da razvijete komplikacije infekcije corona virusom ukoliko imate neka od sledećih stanja:

- [Problem sa srčanim zaliskom](#)
- Visok krvni pritisak
- [Srčanu slabost](#)
- [Atrijalna fibrilacija](#)

Kako COVID-19 utiče na moje srce?

COVID-19 može direktno i indirektno uticati na vaše srce i potencijalno može dovesti do trajnih oštećenja srca. U nekim slučajevima mogu se pojaviti dugotrajni srčani problemi čak i ako ste prethodno bili zdravi. **Čak i blaži slučajevi COVID-19 mogu izazvati srčane probleme.**

Postoji mnogo različitih načina na koje COVID-19 može uticati na vaše srce.

Problemi sa snabdevanjem kiseonikom

COVID-19 može [oštetiti pluća](#) čime se redukuje njihova funkcija razmene gasova što, posledično, otežava snabdevanje vašeg srca potrebnim kiseonikom. Ako srce ne dobije dovoljno kiseonika, mišić može biti trajno oštećen (baš kao tokom srčanog udara).

Upala

COVID-19 može izazvati široko generalizovano zapaljenje (inflamaciju) u vašem telu. Upalni proces može direktno oštetiti vaš srčani mišić ([miokarditis](#)). Takođe, može otežati vašem srcu efikasno pumpanje krvi i može izazvati nepravilan ili poremećen rad srca (aritmija).

Infekcija

Novi koronavirus (SARS-CoV-2) koji uzrokuje COVID-19 može direktno da zarazi ćelije vašeg srca. Ovo može oštetiti vaš srčani mišić i krvne sudove.

Ugrušci krvi

Upala od COVID-19 može provocirati stvaranje ugrušaka u krvi. Krvni ugrušci mogu blokirati arterije u vašem srcu i mogu izazvati srčani udar.

Autoantitela

Antitela su mali proteini koji pomažu vašem imunološkom sistemu da se bori protiv stranih "osvajča", poput koronavirusa. U pojedinim slučajevima, COVID-19 može da dovede do toga da imuni sistem počne da napada srčani mišić. Antitela koja napadaju vaše telo nazivaju se autoantitelima.

Imam srčanu slabost. Da li je vakcina protiv korone preporučljiva i sigurna i u mom slučaju?

Svako može oboleti od bolesti izazvane koronavirus infekcijom - COVID-19. Ako ste starija odrasla osoba i imate hronično zdravstveno stanje poput [srčane insuficijencije](#), COVID-19 može biti vrlo ozbiljan i, u nekim slučajevima, [fatalan po vas](#). Vakcine su veoma važno otkriće i dostignuće u borbi protiv koronavirusa.

Stavovi brojnih specijalista različitih oblasti medicine su jedinstveni u pogledu bezbednost i prednosti novih vakcina. Specijalisti za srčanu slabost mogu da uvere svoje pacijente da su

hiljade ljudi primile COVID-19 vakcinu i da su izveštaji o ozbiljnim neželjenim efektima, poput [alergijskih reakcija](#), vrlo retki, odnosno da se primena vakcine preporučuje i u slučaju postojećeg obolenja kao što je srčana slabost.

Da li je vakcina sigurna za ljude koji uzimaju razređivače krvi poput varfarina ili drugih antikoagulanasa?

Generalno, da, ali treba da obavestite osobu koja vam daje vakcinu da uzimate [antikoagulant](#). Kao i kod svake injekcije, postoji određeni rizik od krvarenja koji, potencijalno, može biti naglašeniji u ovoj kategoriji ljudi.

Kao i većina vakcina, vakcina protiv koronavirusa ubrizgava se u mišić nadlaktice. Injekcije u vaš mišić mogu krvariti malo više od injekcija koje se daju pod kožu, ali manje od onih koje se daju u venu. Ako uzimate razređivač krvi kao što je [varfarin](#) ili novi anticoagulant (NOAC), biće potrebno više vremena da se krvarenje sa mesta uboda zaustavi. Imate veću šansu da ćete dobiti modrice na nadlaktici.

Preporuke odgovarajućih institucija, poput Agencije za javno zdravlje Engleske, govore da vakcinu možete dobiti ako je vaš antikoagulantni tretman stabilan. To generalno znači da ste već neko vreme na uobičajenim dozama lekova za razređivanje krvi, odnosno, ako ste na varfarinu, da su vaše provere [INR-a \(trombotest\)](#) ažurne i da je vrednost poslednjeg izmerenog INR-a bio u odgovarajućem opsegu.

Da li je vakcina sigurna za osobe koje uzimaju lekove poput klopidozola ili drugih antitrombotičnih lekova?

Da, vakcina je sigurna za ljude koji uzimaju klopidozol i druge antitrombotične lekove. Možda ćete imati veću modricu oko mesta uboda.

Da li je vakcina sigurna za osobe koji uzimaju lekove za srce?

Da, vakcina protiv koronavirusa je sigurna za osobe koji uzimaju lekove za srce. Nemamo razloga da mislimo da će bilo koji lek za srce delovati u interakciji sa samom vakcinom protiv koronavirusa. **Lekovi neće zaustaviti delovanje vakcine i vakcina neće stvarati probleme sa lekovima.**

Operisao sam srce. Da li vakcina može uticati na zalistak ili bajpas?

Ne postoje poznate komplikacije vakcine koje bi mogle uticati na zalistak ([mehanički ili biološki](#)) i/ili na graft. Vakcina je svakako sigurnija od bezbroj ozbiljnih komplikacija koje se mogu javiti kod srčanih bolesnika koji obole od Covid-19. Postoje privremeni neželjeni efekti od vakcine, poput lokalne osetljivosti područja (bol u nadlaktu), umora, glavobolje i povremeno blago povišene temperature. Ali, ovo su pokazatelji da vakcina deluje i da telo obnavlja naš imuni sistem.

Trenutno nema dokaza o bilo kakvim problemima ili štetnosti koju vakcine uzrokuju kod onih koji su prethodno imali kardiohiruršku operaciju.

Da li, ipak, postoji neko ko ne bi trebalo da primi vakcinu?

Jedina grupa kojoj se trenutno savetuje da ne uzimaju vakcinu su osobe sa istorijom alergijskih reakcija opasnih po život (zване anafilaksija) i trudnice/žene koje planiraju trudnoću u skorijem roku.

Zaključak je jasan, zar ne?

Kada je reč o održavanju zdravlja srca tokom COVID-19 pandemije, ima mnogo toga o čemu treba razmišljati. Učinite sve što možete da se zaštitite od COVID-19, ali ne dozvolite da vas pandemija spreči u vašim redovnim medicinskim i kardiološkim kontrolama, ili da dobijete hitnu medicinsku pomoć tokom urgentnih stanja kao što su infarkt miokarda, [akutni moždani udar](#) ili [disekcija aorte](#).

Na kraju... Vakcinišite se. COVID-19 vakcine su jedan od najdelotvornijih alata koji su nam na raspolaganju u borbi protiv koronavirusa, posebno za ljude sa srčanim problemima.

Izvor: [Goodrx](#), [Cardiomyopathy](#), [BHF](#)

Pogledajte još...

- [Srčani udar, srčana slabost, srčani zastoj...](#)
- [Ishrana i imunološki sistem](#)
- [Najpotentniji antioksidanti](#)
- [Ergospirometrija – test za procenu funkcionalne spremnosti organizma](#)